

Bestyrelse og direktion for
Forsikringselskabet Brandkassen G/S
Smidstrupvej 36
4330 Hvalsø

16. december 2010

Ref. gbk/jsr

J.nr. 561-0052

Medlemsindflydelse afskåret gennem delegeretordning i Forsikringselskabet Brandkassen G/S

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

1. Afgørelse

Finanstilsynet påbyder i henhold til § 344, stk. 1, jf. § 111, i lov om finansiel virksomhed (FiL), jf. lovbekendtgørelse nr. 1125 af 23. september 2010, Forsikringselskabet Brandkassen G/S (Brandkassen) at afholde valg blandt Brandkassens medlemmer til selskabets delegeretordning. Samtlige 12 delegerede i ordningen skal på valg.

**ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET**

Finanstilsynet kan konstatere, at de siddende delegerede er valgt i strid med bestemmelsen i FiL § 111, stk. 2 samt de vedtægter, der var gældende på tidspunktet for valgene af medlemmerne. Finanstilsynet kan ligeledes konstatere, at der ikke er fortaget løbende genvalg af de siddende delegerede hvert tredje år, som vedtægterne tidligere har foreskrevet.

Dernæst påbyder Finanstilsynet Brandkassen at bringe selskabets vedtægter i overensstemmelse med formålet bag FiL § 111, idet der skal indsættes en bestemmelse, som sikrer, at medlemmerne har mulighed for at tage løbende stilling til de delegerede.

Finanstilsynet finder det i strid med bestemmelsen i FiL § 111, at selskabets vedtægter ikke indeholder en bestemmelse, som sikrer, at medlemmerne har mulighed for at tage løbende stilling til de delegerede. Herved modtager de delegerede evigt valg, og medlemmerne har ikke mulighed for at udvise utilfredshed med de beslutninger, som træffes af de delegerede. Indflydelsen på selskabets bestemmende organer afskæres således gennem de gældende vedtægtsbestemmelser, hvilket ikke er i overensstemmelse med delegeretordningens formål.

Bestyrelsen for Forsikringselskabet Brandkassen G/S skal senest den 16. marts 2011 over for Finanstilsynet dokumentere, at selskabet har opfyldt begge påbud.

2. Sagsfremstilling

Ved afgørelse af 27. september 2010, jf. **bilag 1**, har Finanstilsynet, efter forelæggelse af sagen for Det Finansielle Virksomhedsråd, påbudt Brandkassen, at bringe selskabets registrerede vedtægter i overensstemmelse med FiL § 111, stk. 2.

På tidspunktet for afholdelse af mødet i Det Finansielle Virksomhedsråd havde Finanstilsynet fået oplyst, at de delegerede i Brandkassen på en generalforsamling havde foretaget vedtægtsændringer, bl.a. vedrørende selskabets delegeretordning.

Finanstilsynet besluttede på denne baggrund at foretage en undersøgelse af lovligheden af valgene af de delegerede i Brandkassen samt vedtægternes lovlighed.

Selskabets advokat har ved brev af 23. september 2010 inkl. bilag (vedtægter fra 2006-2010), jf. **bilag 2**, oplyst over for Finanstilsynet, at der efter hans oplysninger ikke var udpeget nye delegerede af bestyrelsen i Brandkassen efter de uvirksomme bestemmelser i §§ 6 og 11 i selskabets vedtægter, som blev indført ved en vedtægtsændring i 2009.

Finanstilsynet har ved brev af 15. oktober 2010, jf. **bilag 3**, anmodet Brandkassen om at redegøre for, hvornår de siddende delegerede er valgt.

Brandkassen har ved brev af 29. oktober 2010 indsendt en liste over delegerede og tidspunktet for disses valg, jf. **bilag 4**.

Af § 11 i Brandkassens vedtægter af 30. maj 1984 fremgår, at selskabet tidligere har haft en bestemmelse om løbende genvalg for de delegerede, jf. **bilag 5**. De delegerede var således ifølge vedtægterne på valg hvert tredje år.

I Brandkassens vedtægter af 6. juni 2001 er § 11 ændret, således at bestemmelsen om valg hvert tredje år ikke længere gælder, jf. **bilag 6**. De delegerede er således ikke på genvalg, og en ny delegeret kan derfor kun vælges, hvis en eksisterende delegeret frivilligt træder ud af ordningen eller afgår ved døden m.v.

På baggrund af ovenstående udarbejdede Finanstilsynet et udkast til afgørelse med henblik på forelæggelse af sagen for Det Finansielle Virksomhedsråd. Udkastet blev sendt i høring hos selskabet ved brev af 8. november 2010, jf. **bilag 7**.

Finanstilsynet modtog den 29. november 2010 høringssvar fra Brandkassen, jf. **bilag 8**. Heri erklærer selskabet, at det vælger at følge Finanstilsy-

nets krav om at afholde valg blandt Brandkassens medlemmer til selskabets delegeretordning, hvor samtlige delegerede skal på valg samt at ændre selskabets vedtægter, således at de delegerede fremover vælges af medlemmerne for en 4-årig periode. Brandkassen oplyste i høringsbrevet, at selskabet forventer at opfylde kravene inden 16. marts 2011.

Brandkassen bemærker i sit høringssvar, at det ikke er korrekt, når Finanstilsynet i sit udkast til afgørelse af 8. november 2010 skriver, at alle de siddende delegerede er valgt i strid med bestemmelsen i FiL § 111, stk. 2, idet den længstsiddende delegerede er valgt før ikrafttrædelsen af FiL § 111, stk. 2 i 1980 (tidl. § 104, i lov nr. 630 af 23. december 1980 om forsikringsvirksomhed).

Det er korrekt, at den længstsiddende delegerede ifølge Brandkassens oplysninger er valgt ind i 1975, jf. **bilag 4**, hvilket er forud for vedtagelsen af § 111, stk. 2. Finanstilsynet er imidlertid i besiddelse af Brandkassens vedtægter tilbage til den 30. maj 1984, som foreskriver, at medlemmerne skal være på valg hvert tredje år, jf. § 11 i **bilag 5**. Denne bestemmelse betyder, at den pågældende delegerede i hvert fald skulle på genvalg i 1987. På dette tidspunkt er FiL § 111, stk. 2 trådt i kraft, og den delegerede skulle således ifølge bestemmelsen vælges af Brandkassens medlemmer. Den pågældende delegerede har således siddet siden 1975 uden at medlemmerne i Brandkassen på noget tidspunkt har taget positivt stilling til den pågældende delegerede i overensstemmelse med FiL § 111, stk. 2.

Brandkassen anfører for det andet i sit høringssvar, at hverken de oprindelige bestemmelser om gensidige selskaber i lov om skadesforsikringsvirksomhed, lov om forsikringsvirksomhed eller senere lov om finansiel virksomhed og disses forarbejder samt de kommenterede love behandler formålet med delegeretordninger, ligesom der ikke opstilles regler for varigheden af delegeredes valgperiode. Brandkassen anfører i sit høringssvar følgende bemærkning fra kommenteret lov om skadesforsikringsvirksomhed af 1934:

"Vedtægterne maa kunne bestemme, om Indflydelsen skal udøves direkte eller indirekte igennem dertil valgte Repræsentanter (i dag: delegerede). Det kan her kun kræves, at Vedtægterne klart og tydeligt angiver, hvorledes Ordningen er, ligesom denne naturligvis maa være forsvarlig og rimelig overfor Medlemmerne samt stemmende med det paagældende Selskabs Forhold."

Heraf fremgår det, at skadesforsikringsvirksomheder også kan have en delegeretordning. Der opstilles ikke direkte regler for valgordningen bortset fra, at denne skal være *forsvarlig og rimelig* for medlemmerne.

Det fremgår på samme måde af lovbemærkningerne til § 111, stk. 2 (tidl. §

104, i lov nr. 630 af 23. december 1980 om forsikringsvirksomhed), at der er en vis valgfrihed ved udformningen af valgreglerne for de delegerede i gensidige forsikringsselskaber, jf. det retlige grundlag nedenfor. Det står dog fortsat i bemærkningerne, at der i denne sammenhæng er mulighed for at gribe ind, når vedtægterne skal stadfæstes, såfremt vedtægterne indeholder *urimelige* bestemmelser vedrørende dette punkt. Finanstilsynet stadfæster ikke længere de gensidige forsikringsselskabers vedtægter forud for deres vedtagelse.

Det har således ikke været lovgivers intention, at friheden i udformningen af selskabernes valgordninger skal kunne føre til fastsættelse af urimelige vedtægter, som kunne afskære medlemmernes indflydelse på selskabets bestemmende organer. Selvom loven således ikke fastsætter absolutte krav om løbende valg af delegerede, har lovgiver direkte i lovteksten betinget de delegeredes ret til at repræsentere medlemmerne af, at det rent faktisk er medlemmerne, der vælger de delegerede. Denne betingelse bliver ikke opfyldt, når de delegerede i et selskab vælger nye delegerede, og medlemmerne aldrig får mulighed for at tage stilling til de siddende delegerede, idet disse aldrig er på valg.

I Lov om finansiel virksomhed med kommentarer, side 430, anføres endvidere følgende indskrænkende fortolkning af valgfriheden:

”Bestemmelsen giver selskabet ret til frit at fastlægge valgordningen for delegerede. Det vil sige, at selskabet selv bestemmer, hvor mange medlemmer, der delegeret skal repræsentere.”

I denne forbindelse bemærker Brandkassen endvidere, at Finanstilsynet i forbindelse med vedtagelsen af Brandkassens nuværende vedtægter af 20. september 2010 afviste at tage stilling til et fremsendt udkast til vedtægter forud for, at disse blev vedtaget på generalforsamlingen. Brandkassen skrev således til Finanstilsynet ved brev af 8. september 2010 i **bilag 9**.

Finanstilsynet skal ikke efter den gældende finansielle lovgivning stadfæste et selskabs vedtægter forud for deres vedtagelse. Det er således de finansielle virksomheder, der har ansvaret for at leve op til de finansielle regler, og det ligger således uden for tilsynsvirksomheden at yde den slags responsumvirksomhed, jf. Finanstilsynets svar af 10. september 2010 i **bilag 10**.

Selskabet bemærkede dog i sit brev af 8. september 2010, at det ville være de nuværende delegerede, der blev indkaldt til generalforsamling den 20. september 2010. Hertil bemærkede Finanstilsynet dog i svaret af 10. september 2010, at det fremgik af Finanstilsynets udkast til rådsafgørelse af 10. august 2010, at bestemmelserne i §§ 6 og 11 i selskabets gældende vedtægter ansås for værende uvirksomme, jf. **bilag 10**.

Finanstilsynet gjorde således Brandkassen opmærksom på, at det kan være problematisk, hvis vedtægtsændringer besluttet af delegerede, som er valgt i strid med loven.

Brandkassen anfører afslutningsvist i sit høringsbrev, at den praksis, der har været gældende i Brandkassen gennem en lang årrække, nemlig at det var de delegerede, der valgte nye delegerede, efter Brandkassens oplysninger er udtryk for en sædvane inden for denne type af selskaber.

Finanstilsynet har gennemgået vedtægterne for en række selskaber, som har en delegeretordning. Samtlige undersøgte selskaber har en løbende valgordning, ligesom samtlige selskaberne har en bestemmelse om, at de delegerede skal vælges af medlemmerne.

Brandkassen skriver endvidere, at selskabets praksis ikke hidtil har medført nogen klager fra medlemmerne, ligesom ingen medlemmer har søgt om opstilling som delegeret eller har udtrykt ønske om at komme til at stemme. Ifølge Finanstilsynets oplysninger har Brandkassens medlemmer ikke haft adgang til generalforsamlingen og til at tage ordet dér. Idet medlemmerne heller ikke har haft mulighed for at tage stilling til de siddende delegerede gennem løbende valg, har det reelt været umuligt for medlemmerne, at få indflydelse på selskabets bestemmende organ.

Brandkassens bestyrelse påpeger i sit hørings svar, at den anser sig for altid at have været samarbejdsvillig, hvilket bestyrelsen også agter at være fremover.

3. Retligt grundlag

Af FiL § 111, stk. 1 fremgår, at medlemmer og garanters i et gensidigt forsikringsselskab har indflydelse på selskabet gennem stemmeret på generalforsamlingen. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”§ 111. Medlemmers og garanters ret til at træffe beslutning i et gensidigt forsikringsselskab udøves på generalforsamlingen. Ethvert medlem skal have mindst 1 stemme.”

Retten til at have en delegeretordning i et gensigt forsikringsselskab fremgår af FiL § 111, stk. 2. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”Stk. 2. I vedtægterne kan det uanset stk. 1 bestemmes, at generalforsamlingen består af delegerede valgt af medlemmerne og garantene eller stedfortrædere for disse.”

FiL § 111 er en videreførelse af en tilsvarende bestemmelse i § 104, i lov nr. 630 af 23. december 1980 om forsikringsvirksomhed. Bemærkningerne til § 104 har følgende ordlyd:

”Stk. 1 svarer med de ændringer, der følger af forsikringssekskabers særlige forhold, til aktieselskabslovens § 65, stk. 1, og § 67, stk. 1. Efter forslaget vil vedtægterne således ikke kunne bestemme, at andre end medlemmer og garanter, f.eks. erhvervsorganisationer, har stemmeret på generalforsamlingen, jfr. dog overgangsreglen i § 263, stk. 5.

Ifølge den gældende forsikringslovs § 61 forudsættes en generalforsamling i et gensidigt selskab at kunne bestå af et repræsentantskab for medlemmerne. Udtrykket ”repræsentantskab” benyttes imidlertid i forslagets § 96 for forsikringsaktieselskaber i betydningen af et fast aktionærudvalg, der skal føre tilsyn med bestyrelse og direktion. Derfor foreslås i § 104, stk. 2, for de gensidige selskaber indført betegnelsen ”delegerede” som udtryk for en forsamling, der repræsenterer medlemmer og garanter, men som er blevet udpeget ved indirekte valg. Regler for valg af delegerede foreslås ikke, og der gives således selskaberne en vis frihed ved udformningen af valgreglerne. Såfremt vedtægterne indeholder urimelige bestemmelser vedrørende dette punkt, er der dog mulighed for at gribe ind, når vedtægterne skal stadfæstes, jf. lovforslagets § 10, stk. 1.”

Delegeretordninger er således ikke et selskabsretligt fænomen. Der er derimod tale om en speciel ordning i den finansielle lovgivning, der i sit formål adskiller sig fra de gængse repræsentantskaber.

4. Vurdering

Gyldigheden af valg af delegerede

Det fremgår af listen over delegerede i Brandkassen, jf. **bilag 4**, at der senest er tiltrådt delegerede i selskabets delegeretordning i 2008. Bestyrelsen skulle således ikke have udpeget medlemmer til delegeretordningen med hjemmel i de uvirksomme bestemmelser i §§ 6 og 11 i selskabets tidligere gældende vedtægter af 22. juni 2009, jf. **bilag 11**.

I brev af 23. september 2010 fra selskabets advokat, jf. **bilag 2**, anføres da også:

”Jeg medsender også kopi af brandkassens vedtægter af 20. april 2006, hvorefter medlemmerne valgte de delegerede. Der er ifølge det for mig oplyste ikke valgt nye delegerede efter vedtægtsændringen i 2009, jf. bilag 6 i Finanstilsynets udkast til afgørelse, hvorfor

alle nuværende delegerede er valgt før 2009".(Understregning foretaget her).

Imidlertid skriver Brandkassen til Finanstilsynet i sit brev af 29. oktober 2010, at de 5 delegerede, der har været delegerede i længst tid, er blevet valgt på delegeretmøder, jf. **bilag 4**.

I Brandkassens høringssvar til den tidligere afgørelse vedrørende selskabets delegeretordning, jf. **bilag 12**, skriver selskabets advokat følgende:

"Bestemmelsen om en delegeret ordning i Forsikringselskabet Brandkassen G/S' vedtægter er en kodificering af selskabets mere end 50 år gamle praksis".

Af det for Finanstilsynet oplyste, fremgår det således, at ingen af de delegerede i Brandkassen er valgt af medlemmerne i Brandkassen, men derimod af andre delegerede.

Brandkassen har således haft en praksis for bestyrelsens udnævnelse og de delegeredes efterfølgende valg af nye delegerede i strid med FiL § 111, stk. 2 samt Brandkassens egne vedtægter, idet alle de nuværende delegerede således er valgt af andre siddende delegerede og ikke af medlemmerne, jf. FiL § 111, stk. 2.

Finanstilsynet er i besiddelse af Brandkassens tidligere gældende vedtægter af 30. maj 1984, jf. **bilag 5**. Heraf fremgår selskabets delegeretordning ligeledes af § 11, som har følgende ordlyd:

"(...) Forsikringstagerne i hver lokalkreds vælger en delegeret der skal være bosat i lokalkredsen. Indkaldelse til valg sker i januar kvartal ved annonce i de på egnen udbredte dag- eller ugeblade. Valgene gælder i 3 år og foretages i hvert års januar kvartal".

Denne valgordning er i overensstemmelse med bestemmelsen i FiL § 111, stk. 2.

Valgordningen er senere ændret på Brandkassens ordinære generalforsamling den 6. juni 2001, jf. **bilag 6**. Frem til denne vedtægtsændring skulle de delegerede i Brandkassen således være på valg hos medlemmerne hvert tredje år.

Det strider derfor mod Brandkassens vedtægter, at de delegerede ikke har været på løbende genvalg i overensstemmelse med vedtægterne, siden de blev valgt ind i delegeretordningen.

Hensigten med medlemmernes aktive valg af delegerede til generalforsamlingen er, at medlemmerne hermed sikres mulighed for at få indirekte indflydelse på generalforsamlingen. Dette sker som en kompensation for, at medlemmernes direkte stemme- samt taleret på generalforsamlingen afskæres ved delegeretordningen. Endvidere sikres hermed det demokratiske mandat i relation til bestyrelsen, fordi de delegerede, der er tillagt kompetence til at vælge bestyrelsesmedlemmerne, således selv har opbakning fra medlemmerne.

Gennem Brandkassens praksis er medlemmernes indflydelse på selskabets bestemmende organer blevet afskåret. De nuværende delegerede er således alle valgt af andre siddende delegerede. Valgene er i strid med FiL § 111, stk. 2, hvorefter de delegerede skal vælges af medlemmerne. Lovliggørelse forudsætter nyvalg af samtlige 12 delegerede i Brandkassen. Bestemmelsen i § 111, stk. 2 har været gældende for de gensidige forsikrings-selskaber siden lov nr. 630 af 23. december 1980 om forsikringsvirksomhed.

Generalforsamlingens mulighed for at tage stilling til de delegerede

Finanstilsynet har ved afgørelsen af 27. september 2010, jf. **bilag 1**, påbudt Brandkassen at ændre § 11, hvilket også skete forud for forelæggelsen af sagen i Det Finansielle Virksomhedsråd, jf. Brandkassens gældende vedtægter, som er vedlagt **bilag 2**. Her valgte selskabet imidlertid ikke at gensætte en bestemmelse, jf. **bilag 5**, om løbende genvalg for de siddende delegerede.

Det betyder, at medlemmerne ikke kan afsætte og dermed udtrykke mistillid til de delegeredes beslutninger. Medlemmerne kan dermed heller ikke sikre sig, at der sker fornyelse blandt de delegerede. Således har den længstsidende delegerede siddet uden genvalg siden 1975.

Finanstilsynet finder det i strid med bestemmelsen i FiL § 111, at selskabets vedtægter ikke indeholder tilsvarende bestemmelser, som sikrer, at medlemmerne har mulighed for at tage stilling til de delegerede. Herved modtager de delegerede evigt valg, og medlemmerne har ikke mulighed for at udvise utilfredshed med de beslutninger, som træffes af de delegerede. Indflydelsen på selskabets bestemmende organer afskæres således gennem de gældende vedtægtsbestemmelser, hvilket ikke er i overensstemmelse med delegeretordningens formål.

5. Konklusion

Brandkassen har ført en praksis, hvorefter de delegerede er valgt af andre siddende delegerede, og ikke af Brandkassens medlemmer. De siddende delegerede er således alle valgt i strid med bestemmelsen i FiL § 111, stk. 2 samt de vedtægter, der var gældende på tidspunktet for valgene af medlemmerne.

Finanstilsynet kan ligeledes konstatere, at der ikke er fortaget løbende genvalg af de siddende delegerede hvert tredje år, som vedtægterne tidligere har foreskrevet.

Finanstilsynet skal således påbyde selskabet at afholde valg blandt Brandkassens medlemmer til selskabets delegeretordning. Samtlige delegerede skal på valg.

Finanstilsynet finder det endvidere i strid med bestemmelsen i FiL § 111, at selskabets vedtægter ikke indeholder en bestemmelse, som sikrer, at medlemmerne har mulighed for at tage stilling til de delegerede. Herved modtager de delegerede evigt valg, og medlemmerne har ikke mulighed for at udvise utilfredshed med de beslutninger, som træffes af de delegerede. Indflydelsen på selskabets bestemmende organer afskæres således fortsat gennem de gældende vedtægtsbestemmelser, hvilket ikke er i overensstemmelse med delegeretordningens formål.

Finanstilsynet påbyder dermed endvidere Brandkassen, at bringe deres vedtægter i overensstemmelse med FiL § 111, idet der skal indsættes en bestemmelse som sikre, at medlemmerne har mulighed for at tage stilling til de delegerede.

6. Klagevejledning

Finanstilsynets afgørelse kan, senest 4 uger efter at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet, Kampmannsgade 1, Postboks 2000, 1780 København V, tlf. 33 30 76 22, jf. § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Finanstilsynet skal gøre opmærksom på, at det kan være forbundet med et gebyr at klage.

Med venlig hilsen

Mark Andrew Rønnenfelt
Kontorchef

7. Bilagsliste

- Bilag 1: Finanstilsynets afgørelse af 27. september 2010.
- Bilag 2: Forsikringssselskabet Brandkassen G/S' brev til Finanstilsynet af 23. september 2010.
- Bilag 3: Finanstilsynets anmodning om fremsendelse af dokumenter af 15. oktober 2010.
- Bilag 4: Forsikringssselskabet Brandkassen G/S' brev til Finanstilsynet af 29. oktober 2010 med liste over tidspunktet for de delegeredes valg.
- Bilag 5: Vedtægter for Forsikringssselskabet Brandkassen G/S af 30. maj 1984.
- Bilag 6: Vedtægter for Forsikringssselskabet Brandkassen G/S af 6. juni 2001.
- Bilag 7: Finanstilsynets høringsbrev til Forsikringssselskabet Brandkassen G/S af 8. november 2010.
- Bilag 8: Forsikringssselskabet Brandkassen G/S' høringsbrev af 29. november 2010.
- Bilag 9: Forsikringssselskabet Brandkassen G/S' brev til Finanstilsynet af 8. september 2010.
- Bilag 10: Finanstilsynets svar til Forsikringssselskabet Brandkassen G/S af 10. september 2010.
- Bilag 11: Vedtægter for Forsikringssselskabet Brandkassen G/S af 22. juni 2009.
- Bilag 12: Forsikringssselskabet Brandkassen G/S' høringsbrev af 31. august 2010 i forbindelse med Finanstilsynets tidligere afgørelse.